

Foto: FilmCentrum

Kid Svensk

Kid Svensk är en film om föräldrauppror, nyvaknad sexualitet, och att växa upp som svensk tjej med finska rötter. Sommaren 1984. 12-åriga Kirsi Ruotsalainen, eller Kid Svensk som hon kallar sig, åker mot sin vilja till Finland med sin mamma. Med på resan är mammans väninna och hennes tonårige son. Det blir en resa som väcker starka känslor. Den tvingar dem alla att konfronteras med sina rötter och kulminerar i en hyllning till det sverigefinska.

Denna filmhandledning ingår i Filmpedagogiskt paket för undervisning om de nationella minoriteterna.

EN FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET
Rekommenderad för årskurs 7 - 9

Svenska
Filminstitutet

Om filmhandledningen

Denna filmhandledning ingår i Filminstitutets material Filmpedagogiskt paket för undervisning om de nationella minoriteterna. Om det är inom ramen för temat nationella minoriteter som du har tänkt att visa *Kid Svensk* kan du med fördel börja med att titta på vår huvudhandledning som ger en övergripande ingång till vad som menas med nationella minoriteter och vilka de fem nationella minoriteterna är.

Filmen och läroplanen

Skolan ansvarar för att varje elev ska få kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tornedalingar) kultur, språk, religion och historia. Skolan ansvarar även för att elever ”genom ett historiskt perspektiv” kan ”utveckla en förståelse för samtiden och en beredskap inför framtiden”.

Kid Svensk berättar ur tolvåriga Kirsis perspektiv om erfarenheten att växa upp som sverigefinskt barn i 1980-talets Göteborg. Filmen behandlar svårigheten att hitta en balans mellan det finska och det svenska vad gäller språk som identitet, och väcker frågor om kulturell tillhörighet samt kopplingen mellan etnicitet och klass. Filmen erbjuder en ingång till att diskutera den sverigefinska minoritetens historia och erfarenheter, men även generella frågor kring migration till Sverige idag.

Sverigefinnar och Sverige

Sverigefinnar är den största av Sveriges fem nationella minoriteter. Med begreppet ”sverigefinne” menar man personer med finska som modersmål boende i Sverige (inte att förväxla med finlandssvenskar – en svensktalande minoritet i Finland), och finska är alltså ett erkänt minoritetsspråk i Sverige. Enligt lingvisten Mikael Parkvall hade år 2012 cirka 175 000 personer finska som modersmål i Sverige, vilket gör finskan till det näst största språket i Sverige.

Sverigefinnarnas historia går tillbaka många hundra år. Det svenska kungadömet utvidgades från och med tidig medeltid på båda sidor Östersjön och norrut genom korståg och kolonisering. Det som idag utgör Finland respektive Sverige utgjorde fram till 1809 ett gemensamt rike, där svenska och finska också talades på båda sidor havet. I de nordligaste delarna av det växande kungariket talades både samiska och finska långt innan kungamakten nådde dit. Finskspråkiga har levt i det som idag är Sverige sedan medeltiden. På 1500- och 1600-talet kom en särskilt stor grupp så kallade ”skogsfinnar” och ”svedjefinnar”. De försörjde sig på svedjebruk i vad som kom att kallas ”finnmarker” och ”finnskogar”, främst i mellersta Sverige, samt på bergsbruk i Bergslagen.

På 1800-talet, sedan Ryssland erövat de östra delarna av kungariket, kom ytterligare en våg med finskspråkiga flyktingar. Snart inledde Sverige en

”försvenskningsspolitik” med målet att radera ut minoritetsspråken och kulturen – alla som bodde i Sverige skulle ”försvenskas”. Detta innebar bland annat att barn med finska som modersmål förbjöds att tala sitt språk i skolan.

Den finska invandringen fortsatte efter att Finland blev självständigt 1917. Under andra världskriget anlände cirka 70 000 finska krigsbarn varav ungefär 15 000 blev kvar.

Den senaste flyttvågen från Finland till Sverige skedde med arbetskraftsinvandringen på 1960- och 1970-talet – bara 1967 flyttade 40 000 finländare till Sverige. Försvenskningsspolitiken skulle komma att mildras framåt slutet av denna period. 1977 trädde hemspråksreformen i kraft och elever fick rätt till modersmålsundervisning. 1994 erkände regeringen finskan som ett inhemskt språk i Sverige och 1997 startade Sveriges Radio den sverigefinska radiokanalen P7 Sisuradio. Då finska år 2000 fick status som ett nationellt minoritetsspråk fick det en tydligare plats i det offentliga. I 66 kommuner i Sverige finns det möjlighet för finstalande medborgare att kommunicera med myndigheter på finska, placera barn i tvåspråkig skola och få äldreomsorg helt och hållet på finska.

Idag lever omkring 700 000 personer med finsk bakgrund i Sverige, alltså personer som antingen är födda i Finland eller har någon förälder eller mor- och farförälder som är född i Finland. Hur många av dessa som faller under definitionen sverigefinnar är svårt att avgöra

då siffran även innefattar finlandssvenskar.

Sverigefinnar och svensk film/television

Sverige har en lång historia av att skildra sverigefinnar på stereotypa sätt, där inte minst alkoholproblem, våldsbegäret och för tidig död varit återkommande stereotyper. I den svenska filmhistorien återfinns samma negativa stereotyper, inte minst i förhållande till finska män och finsk maskulinitet. I filmer från 40- och 50-talen är sverigefinnar ofta representerade som utstötta från samhället. I filmerna *Livet i finnskogarna* (1947) och *Ursula – flickan i finnskogarna* (1953) framställs sverigefinska män som avvikande, primitiva och våldsamma figurer. Filmforskaren Rochelle Wright menar att sverigefinnar har haft en position som ”utlänningar” i svensk filmhistoria, trots att finnar levt i Sverige i över tusen år.

Idén om finska/sverigefinska män som alkoholiserade, våldsamma och primitiva karaktärer återkommer också ofta i svensk sketchhumor. Exempel är Robert Gustafssons återkommande imitationer av finsk fylla, Peter Settmans och Fredde Granbergs sketchprogram *Dom kallar oss Tratten & Finkel* (1996), Johan Peterssons karaktär Jarmo i humorprogrammet *Partaj* (2011-2015) och Henrik Dorsins sketch om att åka på finsk språkresa i *Grottesco* (2007-2017).

Men det finns även filmer som *Kid Svensk* som är upp-

Foto: TriArt

växtskildringar som utforskar sverigefinsk identitet. Här ingår till exempel *Seppan* (Agneta Fagerström-Olssons, 1986), filmatiseringarna av Jonas Gardells roman *En komikers uppväxt* (Jonas Cornell, 1992/Rojda Sekersöz, 2019) och filmatiseringen av Susanna Alakoskis *Svinalängorna* (Pernilla August, 2010).

Seppan följer ett gäng barn i Tullinge i Botkyrka, vars föräldrar har invandrat till Sverige från olika länder. Två av filmens huvudkaraktärer – Pirjo och Seppo – har sverigefinskt arv, och under filmens gång försöker de förstå sin historia och sin samtid. Scenerna där pojken Seppo talar finska är inte textade, ett medvetet val av regissören för att ge upprättelse till det finska språket och rubba åskådarpositioner genom att ställa frågor om inkludering och exkludering.

Jonas Gardells bok *En komikers uppväxt* (1992) som blev till tv-serie samma år handlar om pojken Juha och skildrar bland annat hur han blir mobbad för sin sverigefinska bakgrund. Romanen har även filmatiserats i regi av Rojda Sekersöz (2019).

Alakoskis Augustprisbelönade roman *Svinalängorna* (2006) filmatiserades 2010 i regi av Pernilla August. *Svinalängorna* handlar om en sverigefinsk familj i Ystad på 1960- och 1970-talen, framför allt flickan Leenas utsatta uppväxt i ett sammanhang som präglas av alkoholism och våld.

Kid Svensks regissör Nanna Huolman har med sin senaste dokumentärserie *Hårt arbete/Kova työ* (2019) startat en debatt som är intressant att diskutera i relation till stereotypa bilder av sverigefinnar. Dokumentärserien skildrar hur livet blev i Sverige för finnar som kom till Sverige under perioden 1950–1970 och har både blivit uppskattad som djupt berörande och kritiserad för att spä på fördomar genom sitt fokus på erfarenheter av alkoholmissbruk och utanförskap. Serien har blivit anmäld till granskningsnämnden upprepade gånger. Dokumentärskaparnas svar på kritiken är att de vill ”behandla ämnet med någon slags allvar och respekt, för att ämnet behöver fördjupas och pratas om”, som motvikt till de skämt om finnar och alkoholism som exemplifieras ovan (se länk under *Tips på fördjupning*).

- Diskutera hur *Kid Svensk* förhåller sig till stereotypa föreställningar om finnar och humor som bygger på sådana representationer. Fundera på vad vi får reda på om Jampes pappa och hans alkoholism, och hur släkt och vänner i Karelen representeras. Är de stereotypa eller nyanserade?

- Olika skämt och typer av humor kan landa olika hos olika personer. Får man skämta om vad som helst eller

var går gränsen? Spelar det någon roll vem det är som skämtar?

- Fundera på varför det är så vanligt att olika grupper i ett samhälle skildras på stereotypa sätt. Varför är det problematiskt? Vad kan vi göra för att motverka stereotypa skildringar?

Handling

Året är 1984. Kirsi är tolv år och bor i Göteborg med sin finska mamma Ester. Hennes pappa har nyligen gått bort i en druckningsolycka. Kirsi vill inte alls kännas vid sin finska bakgrund och kallar sig därför *Kid Svensk*.

I skolan har klassen simundervisning, men Kirsi får sitta bredvid bassängen då hon har intyg på att hon slipper vara med. Några tjejer retar henne för detta, får tag i intyget och läser skrattande upp den stapplande svenska det är skrivet på. Till bilder som visar Kirsi på väg hem från skolan hör vi henne berätta, i voice over, hur hon sörjer sin far men att hon är stolt över att hon inte grät på begravningen. Hon förklarar vidare att hon måste vara stark och klara av en massa saker, som att ha kontakt med myndigheter, eftersom mamman inte pratar svenska. I sina tankar vänder hon sig till pappan och undrar varför han inte lärde mamman mer om livet i Sverige. Nu måste Kirsi göra det i stället. När Kirsi kommer hem från skolan berättar Ester att de ska tillbringa sommarlovet i hennes hemtrakter i Finland, något Kirsi absolut inte vill.

Det är skolavslutning, men Ester är inte där i egenskap av förälder utan som skolans städerska. I fickan har hon ett brev från rektorn som hon inte kan läsa, och hon tvingar Kirsi att följa med till rektorn för att översätta. Det visar sig att det är Esters sista arbetsdag, då hon fått sparken från sitt jobb på grund av en ”omorganisation”, något hon på grund av sin bristande svenska inte tidigare kunnat ta in. Under skolavslutningsceremonin visar det sig att Kirsi vunnit en uppsatstävling arrangerad av Radio Göteborg. Priset är att under sommaren arbeta som knattereporter. Kirsi blir överlycklig, men prisutdelningen utvecklar sig till en pinsam historia för henne, då mamman bjuds upp på scenen iklädd sin städrock och inte får ur sig ett enda ord.

På kvällen är Kirsi hemma hos sin kompis Lotta. Plötsligt dyker Ester upp och tar abrupt med Kirsi därifrån. Den vänliga inbjudan från Lottas föräldrar att stanna på middag besvarar hon med tystnad. Ester och Kirsi bråkar häftigt på vägen hem och Ester förklarar att det inte blir något av med Kirsis jobb på radion i sommar eftersom de ska åka till Finland dagen därpå. Kirsi blir rasande, men har inget annat val än att motsträvt följa med i bilen

mot Finland via Finlandsfärjan. Som resesällskap har de mammans väninna Sirkka och hennes son Jamppe. Kirsi och Jamppe har känt varandra sedan de var små, men har inte setts på länge. De är inte längre små och upptäcker varandra på nytt då hormoner och nyupptäckta känslor tillkommit som nya element i deras vänskap.

Innan sällskapet reser hinner Kirsi besöka Radio Göteborg och förklara sin situation. Hon möts dock inte av någon förståelse och ges ingen chans att senarelägga eller förändra sommarjobbet. I sin frustration snor hon en bandspelare och mikrofon. Utrustningen använder hon för att dokumentera sin resa, intervjuar andra Finlandsresenärer och spela in sina tankar.

På färjan berättar Ester för Sirkka att hon funderar på att stanna i Finland, men att hon ännu inte kunnat prata med sin dotter om det. Kirsi och Jamppe återupptar lekar från när de var små genom att ge varandra ”utmaningar”, men som får en annan, farligare karaktär när de nu utforskar vuxenvärlden.

Väl framme i huset i Karelen sätter de vuxna igång med att sätta Esters plan i verket – att öppna en pizzarestaurang. Finska rallyt ska passera alldeles vid husknuten, och Ester, som nu inte längre har något jobb, hoppas kunna tjäna en slant. Som dragplåster har de den legendariske rallymästaren Markku, Sirkkas bror, som just kommit hem efter att ha bott i Italien i många år.

Kirsi och Jamppe fortsätter att leka sina utmaningslekar och att trevande utforska sin nyvaknade sexualitet. Kirsi tar hela tiden lekarna ett steg längre, ett risktagande som framstår som ett sätt att kanalisera de negativa känslor hon bär inom sig. Kirsi märker att det pågår något mellan hennes mamma och Markku, men mamman berättar ingenting. I stället får Kirsi veta av Sirkka att hennes mamma och Markku hade en relation som unga, och att Ester då var en helt annan människa, lycklig och full av liv. Avslöjandet ökar avståndet mellan Kirsi och hennes mamma ytterligare. Kirsi börjar tänka att hon aldrig borde ha blivit till och att hennes mamma hatar henne, tankar hon spelar in med sin bandspelare.

Jamppe har råkat höra om Esters planer att stanna i Finland. I ett gräl efter att Kirsi gått för långt i en av sina utmaningar berättar han detta för henne. Kirsi rusar hem för att konfrontera sin mamma, med bandspelaren och mikrofonen till hjälp. I vad som börjar som en lekfull intervju under de vuxnas festliga middag attackerar Kirsi sin mamma genom att avslöja Esters misslyckanden i Sverige och anklaga henne för att vara världens sämsta mamma. I tumultet som uppstår mellan mamman och Kirsi börjar huset brinna. Kirsi springer ner till sjön, ror ut med ekan och hoppar i sjön med en stor sten i fam-

nen. De vuxna kämpar med att släcka elden samtidigt som den påslagna bandspelaren som Kirsi lämnat på bordet spelar upp hennes intalade funderingar. Då Ester hör Kirsi prata om att ansluta sig till pappan går det upp för henne vart hombeggett sig. Hon springer efter Kirsi ner till sjön och kommer till hennes undsättning och mor och dotter kan försonas.

Dagen för rallyt infaller och följs av fest och dans. Kirsi närmar sig Jamppe på ett mjukare sätt än förut och de kysser varandra.

Väl hemma i Sverige är stämningen en helt annan i Esters och Kirsis hem. Ester har ordnat med en överraskning: Jamppe och kompiserna Lotta kommer tillsammans med tårta och de samlas kring radion. Radio Göteborg ska nämligen sända den inspelning Kirsi gjort under vistelsen i Finland. Hon inleder sitt program med att presentera sig, inte som Kid, utan med sitt riktiga namn – Kirsi Ruotsalainen – och förklarar att hennes efternamn betyder ”svensk” på finska. ”Fattar ni hur många finner det bor i Sverige? Nä, inte jag heller”, inleder hon sitt program och dedicerar en finsk tango till alla dessa människor. Till tonerna av den finska tangon ”Satumaa” (”Sagolandet”) – en nostalgisk sång om längtan bort till en lyckans strand som ibland kallas för Finlands officiella nationalsång – tar vi avsked av Kirsi, Ester och de andra gestalterna i Kid Svensk.

Språk och språklöshet

Kirsis finsktalande mamma Ester har inte lärt sig svenska. Som Kirsi berättar i filmens inledning betyder det att det är Kirsi som måste sköta kommunikationen med olika myndigheter och samhällsinstanser nu när pappan inte längre lever. Esters språklöshet gör att hon i flera scener blir helt stum vilket leder till obekväma situationer för både henne själv och hennes dotter.

- Vad innebär det för Ester att hon inte själv kan kommunicera med samhället runt omkring henne? Hur upplever ni situationerna med rektorn, på skolavslutningen och hemma hos Lottas föräldrar?
- Vad betyder det för Kirsi att det är hon som måste ”fylla i blanketter, prata med bankmän och Försäkringskassan”, som hon berättar i filmens inledning?
- Hur påverkas Esters och Kirsis relation av Esters språklöshet?
- Fundera på och diskutera vad det kan finnas för orsaker till att Ester inte lärt sig svenska?

Det finska språket har under mycket lång tid varit en del av det svenska samhället, men samtidigt blivit utsatt för förtryck och intolerans. Som *Kid Svensk* visar har det funnits spridda föreställningar om finska som ett fullt eller lite lustigt språk. Kids klasskamrater gör sig lustiga över den lapp Ester skrivit på bruten svenska och när Kid börjar med sina intervjuer och inspelningar driver hon själv på liknande vis med personer med finsk brytning.

- Har ni stött på eller känner igen fördomarna om finska som språk? Hur kan dessa idéer ha uppstått? Har vissa språk lägre status än andra, och vad kan det i så fall bero på? Tror ni att det har skett en förändring sedan 1980-talet, då filmen utspelar sig? Har ni egna erfarenheter, eller tror ni att det finns barn som känner skam eller olust inför sina föräldrars språk/brytning idag?

När Kid intervjuar resenärer på väg till Finland pekar hon ut deras brytning och grammatiska misstag och gör sig lustig över deras sätt att prata. Senare skojar hon och Jamppe om finnars sätt att uttala vissa svenska ord.

- Hur uppfattar ni dessa situationer? Jämför med hur Kirsis klasskamrater driver med finska under simlektionen – gör Kirsi senare samma sak, eller är det något som är annorlunda?

- I Finland blir Kirsi själv rättad på ett föraktfullt sätt då hon gör ett språkmisslag. Vad säger denna situation om hennes position mellan det svenska och det finska?

Invandring, etnicitet och klass

Den största gruppen som invandrat från Finland till Sverige har varit så kallade arbetskraftsinvandrare, särskilt under 1960- och 70-talen. Den svenska ekonomin expanderade snabbt efter kriget, vilket gjorde att efterfrågan på arbetskraft utifrån var stor. Detta gällde framför allt industrin. Samtidigt var arbetslösheten hög och ekonomin trög i Finland, ett land som drabbats av kriget på ett helt annat sätt än Sverige. Att så många finnar kom till Sverige för att ta tunga jobb i industrin har gjort att det i Sverige har skapats en sammankoppling mellan att vara finsk och att tillhöra arbetarklassen. Den specifikt sverigefinska historien speglar en mer generell koppling mellan minoritetsbakgrund och lägre socioekonomisk status än majoritetssvenskar i Sverige.

- Använd *Kid Svensk* som utgångspunkt för att diskutera hur bakgrund i ett annat land kan hänga samman med ens sociala position och möjligheter i Sverige. Hur gestaltar filmen kopplingen mellan klass och etnicitet? Fundera på Esters arbete och skillnaden mellan henne och de andra föräldrarna på skolavslutningen. Vad får vi veta om skillnaden mellan Kirsis och Lottas familjesi-

tioner?

- På skolavslutningen blir det uppenbart att Kirsi skäms för sin mamma, både på grund av hennes finskhet och hennes städjobb, dvs både ur etnicitets- och ett klassperspektiv. Går de att skilja åt?

Strax efter att Kirsi kommit fram till Karelen möter hon sina släktingar. Några yngre flickor beundrar hennes jacka och blir överlyckliga av att få några klistermärken från Radio Göteborg. Esters idé om pizzarestaurangen är också något helt nytt för släktingarna, som aldrig smakat pizza förut.

- Vad säger dessa scener om hur resan till Finland förändrar Kirsis och hennes mammas sociala position? Fundera på vad en resa till hemlandet kan innebära för den som nu bor i ett nytt land.

Kultur, identitet, och kampen för att göra sig hörd

Ester och Kirsi kan sägas ha valt helt motsatta sätt att hantera vad som framstår som en konflikt mellan det svenska och det finska. Ester har inte lärt sig språket i det nya landet och verkar inte försöka bryta den isolering hon hamnat i. Hon tackar nej till inviten till umgänge från Lottas familj, tittar på finsk TV i sin finskt dekorerade lägenhet och drömmer om att flytta tillbaka till Finland. Kirsi har å sin sida helt tagit avstånd från sin finska bakgrund och ser inget av värde i det som hon tycker borde kallas för "Ful-land" i stället för "Fin-land".

- Fundera på möjliga för- och nackdelar med både Esters och Kirsis hållningar och hur båda omprövar sina positioner under filmens gång. Vad säger till exempel huvudpersonens namnbyten (*Kid Svensk*/*Kirsi Ruot-salainen*) om hennes relation till sina svenska och/eller finska identiteter?

- Hur har Kirsi och Ester själva och deras relation till varandra förändrats efter vistelsen i Finland?

Länge trodde många att barn som växte upp med mer än ett språk blev "halvspråkiga" snarare än flerspråkiga. Idag vet man att så inte är fallet och att det finns många fördelar med att behärska flera språk.

- Vad innebär det i dagens Sverige att vara flerspråkig? Har ni egna erfarenheter eller känner ni någon som växer upp med flera språk? Vad innebär det att leva med flera språk och kulturer? Hur tycker ni att man bör förhålla sig till sitt arv och sin historia? Har man

ett ansvar att föra språket och kulturen vidare eller inte?
Vad får olika val i denna fråga för konsekvenser?

Kirsi är till skillnad från sin mamma en person som kan använda sig av svenska majoritetsspråket och som på olika sätt strävar efter att göra sig hörd. I filmen hör vi hennes berättarröst på flera olika sätt – som voice over i filmen, som humoristisk radioreporter, i självinspelade dagboksliknande inslag om sina innersta känslor, och slutligen som reporter inifrån den sverigefinska kultur hon till en början tar avstånd från.

- Fundera på Kirsis olika berättarröster: vem/vilka riktar de sig till, och hur?

- Vad spelar bandspelaren för roll/roller i filmen?

- Kirsi tar bandspelaren från Radio Göteborg, efter att de inte velat anpassa sommarjobbet efter finlandsresan. Men i filmens slut sänder radiostationen ändå ett reportage hon gjort, med fokus på det sverigefinska. Vad har förändrats? Vad säger händelseförloppet om Kirsi och hennes situation? Vem får berätta sin historia? Vad spelar det för roll vem som får utrymme i media?

- I *Kid Svensk* spelar finsk tango en viktig roll. Tango är ursprungligen en argentinsk dans/musikstil, men Finland har utvecklat en inhemsk variant. Kolla upp hur tangon kom till Finland. När spelas tango och vad står musiken för i filmen i termer av kultur och identitet?

- Lyssna på Sveriges Radios program om den klassiska tangolåten ”Satumaa”, som har en viktig roll i *Kid Svensk*. Se länk under *Tips på fördjupning*. Låten blev så populär och fick så stor spridning att Frank Zappa spelade in en version av den 1974. Vem skrev originalet och när? Vad handlar låten om? Vad ledde till att den blev så populär och hur hänger den ihop med den finska tangoboomen?

Genom den sverigefinska minoriteten har finsk tango även kommit till Sverige. Darya och Månskensorkestern – frontade av Darya Pakarinen – bildades 2004 och är det kanske mest välkända sverigefinska tangobandet. Förutom versioner av klassiska tangolåtar framför de nyskrivna sånger som specifikt handlar om den sverigefinska erfarenheten.

- Se till exempel ”Helsingistä – Boråsiin” (”Från Helsingfors till Borås” från skivan *Uusi Atlantis* 2017). Översätt den och ta reda på vad den handlar om.

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Filmpedagogiskt paket kring de nationella minoriteterna

Huvudhandledning

Elina – som om jag inte fanns (Klaus Härö, 2003).
Drama om nioåriga Elina som gör uppror mot förtrycket av tornedalska skolbarn i 1950-talets Norrbotten.

Taikon (Gellert Tamas och Lawen Mohtadi, 2015)
Minoritet: romer.
Dokumentär om författaren och romska medborgarrättskämpen Katarina Taikon.

Kådisbellan (Åke Sandgren, 1993).
Minoritet: judar.
Självbiografisk dramakomedi om en judisk pojkes tuffa uppväxt i 1920-talets Stockholm.

Sameblod (Amanda Kernell, 2017).
Minoritet: samer.
Drama om samiska Elle Marja som växer upp i rasbiologins tidevarv i 1930-talets Sverige.

Tala! Det är så mörkt (Suzanne Osten, 1993)
Minoritet: judar.
Drama om mötet mellan en judisk läkare och en ung nynazist i 1990-talets Sverige.

Turpa kiinni minun haters (Jon Blåhed, 2019)
Minoritet: tornedalingar.
Kortfilm om 22-åriga Maja som återvänder till Tornedalen efter ett dödsfall i familjen.

Filmer/serier som berör sverigefinska erfarenheter

En komikers uppväxt (Jonas Cornell, 1992/Rojda Sekersöz, 2019)
Ingen riktig finne (Mika Ronkainen, 2012)
Svinalängorna (Pernilla August, 2010)

Böcker med sverigefinsk anknytning

Susanna Alakoski: *Svinalängorna* (2006)
Kristian Borg (red.): *Finnjävlar* (2016) – med texter av Susanna Alakoski, Nanna Huuolman m fl.
Jonas Gardell: *En komikers uppväxt* (1992)

Radio/TV

Min sverigefinska historia

Katjas sverigefinska historia, UR

Lagom mycket finsk – en serie i 4 delar om sverigefinsk historia på UR.

Lyssna på Sveriges Radios program om den klassiska tangolåten "Satumaa".

Webbsidor

minoritet.se

Utvandring från Finland till Sverige genom tiderna,
Finska migrationsinstitutet

Sverigefinska ungdomsförbundet (partipolitiskt- och religiöst obunden)

"Vi valde inte flykten, flykten, de valde oss", krönika av Susanna Alakoski i Kristianstadsbladet

PRODUKTIONSINFO

Finland/Sverige 2007
Manus & regi: Nanna Huolman
Foto: Rauno Ronkainen
Klipp: Malin Lindström
I rollerna: Mia Saarinen, Jim Rautiainen, Milka Ahlroth, Mari Rantasila, m fl.

Tekniska uppgifter

Längd: 87 minuter
Censur: Från 7 år
Svensk premiär: 12 oktober 2007
Distribution: FilmCentrum
Filmen är digitalt nyrestaurerad och bokas via Filminstitutets biodistribution från och med våren 2020

Redaktion

Text: Anna Jörngården, med utgångspunkt i tidigare version av Clas Österholm (2007) och revidering av Kaly Halkawt.
Redaktör: Anna Håkansson/Jonathan Rozenkrantz
Svenska Filminstitutet, 2020
Huvudredaktör för Filmpedagogiskt paket för undervisning om de nationella minoriteterna:
Jonathan Rozenkrantz

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se
filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar. Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang: www.filminstitutet.se/skolbio